

Nieuwsbrief

Beste lezer,

Vorige week bezochten velen het VNG-congres. Eén van de sprekers, Floris Alkemade, had het over gemeenschapszin en het vermogen om samen te veranderen. Om meer na te denken over het bouwen van gemeenschappen en om te kijken hoe onze vraagstukken daarin passen. Dat raakte me, want het sluit naadloos aan bij wat we bij de VZHG doen.

We geloven in samenwerking, kennisdeling en ervaringen uitwisselen. Samen bouwen we aan sterke gemeenschappen. Aan lokale democratieën waarin iedereen zich zo veel mogelijk betrokken en welkom voelt. Maar er is meer. Floris Alkemade introduceerde het begrip 'laadvermogen'. Een term die me intrigeerde en me deed nadenken over onze rol als bestuurders.

Hoe maken we met elkaar in Zuid-Holland onze weerbaarheid groter en gaan we om met de uitdagingen waar we "dankzij" het hoofdlijnenakkoord voor staan? Hoe kunnen we ons oordeel uitstellen en hoe gaan we vaker durven om anders durven kijken? Hoe ontwikkelen we het vermogen om samen te veranderen? Het antwoord ligt in luisteren, leren en groeien en het leren stellen van de juiste vragen.

Als gemeenten moeten we openstaan voor nieuwe perspectieven, zelfs als ze ons uit onze comfortzone halen. We moeten het lef hebben om te experimenteren, te falen en weer op te staan. Alleen zo kunnen we onze democratie versterken en ook lokaal beter besturen. Als het gaat om thema's als jeugdzorg, participatie en polarisatie, brede welvaart en ruimtelijke vraagstukken zetten we daarin met elkaar zeker stappen, zoals u leest in deze nieuwsbrief.

Laten we dus blijven bouwen aan gemeenschappen. Laten we ons laadvermogen vergroten, zodat we samen kunnen veranderen en een positieve impact kunnen hebben op de levens van onze inwoners. Laten we ons oordeel eens wat vaker uitstellen en met een frisse blik naar onze omgeving kijken. Met de zomervakantie in aantocht en met een aantal nieuwe VNG-commissieleden die benoemd zijn bij de ALV moet dat zeker lukken!

Ik kijk daarbij nu al uit naar de activiteiten in het najaar die voor ons liggen, geïnspireerd door wat er achter ons ligt. De 'bijeenkomst jeugd' in oktober en het najaarscongres op 22 november zijn in aantocht (*save the date!*) En ik kijk met veel plezier terug op de jaarlijkse bestuurdersdag van 31 mei en onze ALV waar we dankzij de gemeente Oegstgeest elkaar in een aantrekkelijke omgeving konden ontmoeten en van elkaar konden leren.

Dank voor ieders toewijding, enthousiasme en het vermogen om ondanks alles wat er op ons af komt toch de stap naar voren te blijven zetten, of dat nu als raadslid is, als griffier of als bestuurder.

Ik wens u allen een zorgeloze zomer opdat we samen een wervelende winter tegemoet gaan. U kunt er alvast van proeven in deze nieuwsbrief.

Vriendelijke groet,

Jolanda de Witte
Voorzitter VZHG / Burgemeester van Albrandswaard

In deze nieuwsbrief

VANUIT HET BESTUUR

- **Terugblik VZHG Bestuurdersdag/ALV 31 mei 2024**
- **Hoofdlijnenakkoord**
- **Save the date: 22 november Najaarscongres VZHG en PZH**
- **Terugblik Congres Besturen in tijden van polarisatie 21 mei 2024**
- **Terugblik ambtelijke strategiebijeenkomst 28 mei 2024**

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

- **Ruimtelijk voorstel en ruimtelijk arrangement**
- **Ontwikkeling leerinstrument 'de spiegel'**
- **ZH-PLG**

VNG

- **Terugblik extra ALV vrijdag 24 mei**
- **Energietransitie: vooraankondiging Masterclass voor wethouders**
- **Normbedragen instandhouding lokale omroepen**

Uitgelicht: terugblik bestuurdersdag/ALV 31 mei 2024 en Najaarscongres 22 november 2024

Vanuit het bestuur

Terugblik VZHG Bestuurdersdag/ALV 31 mei 2024

We hebben net het VNG congres dat op 25 en 26 juni plaatsvond achter de rug, maar ook onze eigen bestuurdersdag en ALV op 31 mei van de VZHG, die plaatsvond bij gastgemeente Oegstgeest. In Oegstgeest vertelde Burgemeester Emile Jaensch waarom het 'de beste woongemeente' van Zuid-Holland is. Iets dat we in de middag toen we op pad gingen zelf konden aanschouwen.

Na een terugblik op de activiteiten van afgelopen jaar en een vooruitblik op komend jaar stemde de ALV in met uitbreiding van het Algemeen Bestuur door de benoeming van Marieke van Bijnen en Sophie Heesen. We zijn blij dat alle regio's binnen Zuid-Holland nu vertegenwoordigd zijn. Ook heeft de ALV ingestemd met de jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024 en begroting 2025.

Tijdens het middagprogramma in en om Oegstgeest hebben de ca. 100 aanwezige bestuurders werkbezoeken afgelegd bij mooie en interessante plekken in de gemeente, zoals Airbus, de groene cirkel en Energiek Poelgeest. Het bestuur kijkt met voldoening terug op deze mooie dag en spreekt nogmaals de dank en waardering uit naar gastgemeente Oegstgeest.

Via deze link kunt u op de website foto's en filmpjes bekijken: [Terugblik voorjaarscongres 2024 - VZHG](#)

Hoofdlijnenakkoord

Op 16 mei 2024 is het Hoofdlijnenakkoord openbaar gemaakt. Dit hoofdlijnenakkoord bevat naar de mening van de VZHG een aantal elementen die niet uitvoerbaar zijn en/of grote (negatieve) gevolgen voor de gemeenten kunnen hebben.

Een bijzondere zorg is dat in het Hoofdlijnenakkoord alle aandacht lijkt te ontbreken voor een sterk sociaal domein, waaronder ook de houdbaarheid van de Wmo en concrete aandacht voor de GGZ- doelgroep. Investerings in de publieke gezondheid worden teruggedraaid en het is nog niet duidelijk hoe zich dit verhoudt tot de ambitie om preventie meer centraal te stellen. Na de vorming van het kabinet gaat de VNG in gesprek over de relatie rijk en gemeenten om te zorgen dat Nederland goed bestuurbaar blijft. De VZHG neemt deel aan de Klankbordgroep die de VNG voedt met directe input vanuit de gemeenten.

Save the date: 22 november Najaarscongres VZHG en PZH

Op 22 november 2024 is het Najaarscongres VZHG en provincie Zuid-Holland bij het provinciehuis op het Zuid-Hollandplein gepland. Het thema is Brede Welvaart. Noteer 22 november van 9.30 -13.30 uur vast in uw agenda! Meer info over het programma volgt binnenkort.

Terugblik Congres Besturen in tijden van polarisatie 21 mei 2024

Op 21 mei 2024 organiseerde de Zuid-Holland academie, een initiatief van de provincie Zuid-Holland en de VZHG, samen met Universiteit Leiden het congres Besturen in tijden van polarisatie.

Universiteit Leiden gaat drie promotieonderzoeken uitvoeren over polarisatie en in hoeverre de (vermeende) toename daarvan van invloed is op het openbaar (decentrale) bestuur.

Gemeenten en provincie leren graag van de kennis die onderwijsinstellingen ontwikkelen, zodat daarmee het beleid kan verbeteren. Op de website van Kennis Zuid-Holland vindt u meer informatie over de voortgang van dit onderzoekstraject. [Polarisatie in de provincie Zuid-Holland - Kennis - Zuid -Holland](#)

Terugblik ambtelijke strategiebijeenkomst 28 mei 2024

Op 28 mei was het gezamenlijk ambtelijke strategennetwerk van VZHG en PZH te gast bij de gemeente Alphen aan den Rijn. Burgemeester Liesbeth Spiess en gemeentesecretaris Michiel van Kruijsbergen verzorgden de aftrap door ieder vanuit hun eigen rol het belang van strategisch advies toe te lichten. Het thema was Strategisch adviseren #hoedan?!

Erik van Venetië, schrijver van o.a. 'De tango van wethouder en ambtenaar', was *keynote* spreker en Freija van Duijne, futuroloog, begeleidde een van de workshops. Daar werd o.a. de spanning tussen de lange-termijn en korte termijn, integraal werken en over verschillende bestuurslagen heen werken besproken. Meer dan 65 professionals gingen met elkaar in gesprek over professionele lenigheid, loyale tegenspraak en effectief bestuurlijk-ambtelijk samenspel.

De volgende bijeenkomst, hebben strategen ons laten weten, zouden zij graag een verdieping willen op 'het werken aan de lange termijn'. Ondertussen is er uitwisseling van informatie over strategische thema's in de app van het strategennetwerk van de VZHG.

Via deze link kunt u op de website foto's en filmpjes bekijken: [Terugblik: Strategiebijeenkomst - VZHG](#)
Ben je strateeg en wil je ook deelnemen aan het netwerk? Stuur dan een bericht naar aanmelden@vzhg.nl.

Provincie Zuid-Holland

Ruimtelijk voorstel en ruimtelijk arrangement

Provinciale Staten hebben op 6 maart jl. het Ruimtelijk Voorstel als nieuwe koers op hoofdlijnen vastgesteld. Het Ruimtelijk Voorstel is gericht op een toekomstbestendig Zuid-Holland. De vastgestelde koers heeft de status van beleidsvoornemen. Een koers die geen blauwdruk vormt, maar een richtinggevend kader voor het vervolgproces van thematische en gebiedsgerichte uitwerkingen. Op 3 juli 2024 is door PZH een brede bestuurlijke bijeenkomst gepland. Tijdens de bijeenkomst is er een vooruitblik naar het vervolgproces en wordt gekeken naar de Zuid-Hollandse koers in de bredere Nederlandse context.

Sprekers tijdens de bijeenkomst zijn:

- Luc Boot, Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, over Ruimtelijke ordening in een veranderend klimaat.
- Rienke Groot, College van Rijksadviseurs, over de reflectie van het CRa op de ruimtelijke voorstellen van de provincies.
- Maurits de Hoog, stedenbouwkundige, over werken aan grote ruimtelijke opgaven met lange termijn doelen in een complexe omgeving.

Ontwikkeling leerinstrument 'De Spiegel'

Wil jouw gemeente ook kosteloos meedoen met een intervisiepijl om te leren en te ontwikkelen? Meld je dan nu aan bij Bryan Ligterink (b.ligterink@pzh.nl) voor de Spiegel! Samen met Necker, de VZHG, de provincie Zuid-Holland en twee andere gemeenten ga je aan de slag met de ontwikkeling van dit intervisie instrument. Ontdek de kracht van jouw gemeente en onderzoek samen waar je nog sterker kunt worden. Jouw gemeente bepaalt zelf de focus van de intervisiegesprekken.

Wat wordt er van een deelnemende gemeente verwacht?

- Startgesprek met Necker;
- Bestuurlijke startbijeenkomst waarbij één bestuurder namens jouw gemeente samen met de andere gemeentebestuurders de scope bepaalt;
- Eén tot twee intervisiegesprekken met ervaringsdeskundigen uit het openbaar bestuur.

Wat krijg je ervoor terug?

- Een ontwikkelagenda met sterke punten en leerdoelen voor jouw gemeente;
- Inzicht en reflectie van ervaringsdeskundigen.
- Feestelijke afsluiting met de pilotgemeenten, VZHG en provincie Zuid-Holland.

ZH-PLG

Het NPLG (Nationaal Programma Landelijk Gebied) wordt niet genoemd in het Hoofdlijnenakkoord. Wel blijkt uit de financiële bijlage dat het Transitiefonds komt te vervallen terwijl wel 5 miljard voor investeringen in de landbouw, en 500 miljoen structureel voor agrarisch natuurbeheer is opgenomen. Nog niet bekend is wat de consequenties hiervan voor het ZH-PLG zullen zijn. Tijdens de Bestuurlijke Netwerkbijeenkomst 'Gebiedsgericht werken in de praktijk' op 31 mei heeft gedeputeerde Van Leeuwen aangegeven dat de provincie trots is op de samenwerking die in de afgelopen jaren met vele partners in het landelijk gebied is opgebouwd.

De provincie ziet deze samenwerking als zeer waardevol en wil de komende periode graag met de gemeenten verder werken aan de gebiedsgerichte aanpak en het schrijven van het 'Ontwerp gebiedsprogramma ZH-PLG'.

VNG

Terugblik extra ALV vrijdag 24 mei 2024

Tijdens de Extra ALV reageerde de VNG op het hoofdlijnenakkoord van het nieuw te vormen kabinet. Dat hoofdlijnenakkoord bevat een aantal elementen waarvan de gemeenten zeggen dat die niet uitvoerbaar zijn of tot ellende binnen de gemeenten leiden. Voorzitter Sharon Dijkma gaf daarover een duidelijk statement af tijdens haar speech op de ALV. Na de vorming van het kabinet gaat de VNG in gesprek over de relatie rijk en gemeenten om te zorgen dat Nederland goed bestuurbaar blijft.

In de Extra ALV is de resolutie 'Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur' aangenomen met 98,8%. Dit betekent dat de VNG snel aan tafel wil met het nieuwe kabinet om het hoofdlijnenakkoord uit te werken tot een voor gemeenten uitvoerbaar regeerprogramma.

Het bestuur van de VZHG behartigt de belangen van de Zuid-Hollandse gemeenten binnen de Klankbordgroep VNG.

Energietransitie : vooraankondiging Masterclass Energietransitie voor wethouders

In 2023 organiseert VNG Programma Energie opnieuw [een 24-uurs Masterclass Energietransitie](#) voor wethouders in samenwerking met de Wethoudersvereniging. Deze vindt plaats op woensdag 13 november 16.00 – donderdag 14 november 16.00 op Landgoed Zonheuvel in Doorn.

U wordt geïnformeerd over actuele ontwikkelingen en krijgt handvaten voor uw eigen werk. Natuurlijk is er veel ruimte voor ontmoeting en netwerken.

Normbedragen Instandhouding lokale omroepen

Op verzoek van de VNG vraagt de VZHG uw aandacht voor het volgende.

Gemeenten hebben een wettelijke instandhoudingsplicht voor de lokale omroep, te financieren uit het gemeentefonds. Jaarlijks maakt de VNG het normbedrag per huishouden bekend voor de subsidie aan de lokale omroepen. Dit bedrag is richtinggevend, de gemeenten beslissen zelf over de hoogte van de subsidie. Vanwege de kwetsbare positie van veel lokale omroepen roept de VNG de gemeenten op om minimaal het normbedrag aan te houden. Het normbedrag voor de lokale omroep bedraagt in 2025 € 1,62 per huishouden.

Wij wensen u een fijne zomer!

